

L' APAT

UN CADA DISSAPTE

PREUS

Un número. 5 céntims. || Un any de subscripció. . . 2'50 pessetas.
 Deu números.. . . . 30 » || Deu subscripcions anyals. 13 »

EN LA LLIBRERIA DE D. ALVAR VERDAGUER, RAMBLA DEL MITJ, 5, BARCELONA
 Y EN CASA D. EUGENI GUAL, SANT SADURNÍ DE NOYA.

Resúm de la visita á las fincas del mitjdia de Fransa

Las cullitas del mitjdia de Fransa segons hem vist, son molt superiors á las nostras.

En la finca de la Brouse, Montpeller, 58 cargas per jornal.

En la de Prosper Gervais, Montpeller, 70 cargas.

En la de la Encivade, Montpeller, 80 cargas.

En la de Villeroy, Cete, 60 cargas.

En la de Maraval, Agde, 50?

En la de Canague-neuve, Beziers, 90 cargas.

En la de Jouarres, Lezignan, 50?

Tant en la de Maraval, com en la Jouarres, hi ha molts ceps de un y dos anys, de poca producció, y per tant la cullita augmentará molt.

La cullita donchs de las altrs fincas ben portadas, perque no eran las tres de que aquí no parlo, son de 60 á 90 cargas per jornal, cargas catalanas y jornals d' aquet país.

A can Codorniu aquets dos últims anys no hem arriat á 30 cargas per jornal, y aixó que es bona nostra cullita.

Si feyam 60 cargas per jornal cu-

lliriam 12 000 cargas. Si feyam 90 cargas per jornal, culliriam 18.000 cargas. ¿Ho podém fer? Esta clar que no, perque tenim massa pendants, pero podriam fer 10.000 cargas si las portavam tant bé com las que hem visitat.

Lo que dich de can Codorniu, pot servir per tots los propietaris; que casi tots poden doblar la cullita.

¿Qué 'ns falta per obtenir aquellas cullitas? Pel ordre d' importancia me sembla que 'ns falta lo següent:

Primer: Igualar los ceps. Tenim nosaltres ceps de més producció que 'ls d' allá, pero tenim en las vinyas una pila de ceps que donan poch. Uns que 'ls han fet malbé els llauradors y carreters, lo que allá no passa; altres que son magres no sé per qué. Si s' abonessin sempre 'ls ceps de menos producció y se 'ls fes una bassa per arreplegarhi l' aigua, y se 'ls cambiés per uns altres si eran dolents, que poden serho, ó per culpa del peu, ó per culpa del empelt ó per culpa del axart que nosaltres no 'ls triém y alla sí, igualariam las vinyas y aixó sol nos donaria un grandió ament. Me sembla que aquesta es la causa més important de totas.

Segón: Ens falta una poda apropiada y sostenir las sarments ab fil-

ferros ó ab estacas. Hem de podar llarch ó bé posar molts caps al cep.

Tercer: Falta aigua y la podém obtenir ó bé pujantla ab bombas com fan á la finca de Maraval, ó bé fent bassas en gran cantitat ó depòsits que recullin y guardin la de pluja, perque ab l'aigua que 'ns cau per jornal de terra, si no la deixém fugir n'hi ha de sobras per las necessitats de la vinya de gran producció.

Quart: Finalment faltan adops, per millorar las terras y si no estudiém una nova manera per ferne las vinyas del país minvarán cada any de cullita, produhirém lo ví cart y com que amenassa anar barato, no 'ns pagarà 'l jornal.

Per fi entench que 'ns sobra la meitat de la terra. Tots tenim de vinya el doble del que podém cuidar, y 'n duyém molta de mal portada.

Nostre benvolgut compatrici March Mir (q. a. c. s.) explicava un qüento d'un pagés que tenint quatre jornals de terra, ne donava un á cada fill que casava y quan n'hagué casat tres, ab un sol jornal de terra feya la mateixa cullita que ab quatre jornals.

Jo vaig fer anys endarrera un assaig ab uns quadros devant de casa, assaig de poda curta y de poda llarga que 'n deyam y que era principalment una poda ab molts caps. Tant de poda llarga com de poda curta hi havia un quadro sens adop de cap mena. Axó sí, no hi faltava cap cep, y eran molt ben cuydats. Cada quadro era de un cinquantau de jornal de terra.

Lo quadro de poda curta, *sens adop* doná ab sis anys, morint de la filoxera, 507'55 kilos. Lo de poda llarga *sens adop* ab sis anys 995'47 kilos. Aquets dos números ensenyan lo que pot ser la poda. Fent los càlculs corresponents lo cuadro de poda llarga *sens adop* á pesar de la filoxera y de la podridura y d'algun any de

mildiu doná 166 kilos per quadro, ó sia una carga, que son 50 cargas per jornal.

Si tota l'hisenda m'hagués donat igual, tenint com tinch, 200 jornals hauria cullit 10 mi cargas cada any d'aquells sis anys.

Y axó que en aquest quadro hi hagué cullitas molt diferentas, perque l'any 1889 doná 61 kilos, y l'any 1890 doná 312 kilos ó sia cinc vegadas més.

Si hi hagués hagut bassas per l'aigua y los adops convenientes no duplo que las cullitas haurian sigut millors.

Fora molt convenient que 'ls propietaris cuidessen bé un petit trosset de vinya de terra mitjana (50 ceps per exemple), procurant que no 'is hi faltés res, ni adop ni aigua, ni llimpiesa, y treyant lo compte de lo que 'ls podria dar l'hisenda veurian si val la pena ó de fer gastos grossos ó de trevallar bé poca terra.

Manel Raventós.

ADAM

Feya una fosca i un fret i un vent...

Les barraques erian fetes de brancatge, fulles i terra, entrellaçades ab los arbres del bosc que les guardaven.

Ya jeyen adintre les dones escalfant i aconsolant sos petits. Els homes tot just arribaven. De primer els pagesos ab devantals teixits de palmeres, després la colla dels pastors cenyits ab pells de ovella i darrera de tots la mes nombrosa dels casadors mitj tapats ab pells de llop i armats ab pals de punxa i porres de ossos.

¿Perque tants cassadors? Totes les besties que menjen carn estaven en revolta contra 'ls homes, i pitjor encara que elles la nissaga de Cain udolava per aquells entorns. Veusaquí perque tants cassadors.

Tots els homes s'apilotaren a la ba-

rraca de Adam Estirats els pagesos, as-sentats á terra els pastors; drets prop de la entrada els cassadors. Al bell mitj sentat damunt d' un roc, Adam. A sos peus tapantse la cara ab les mans, una dona, Eva.

Adam! ab la esquena cargolada, arru-pit per sos vuitcents anys, i boy sentat i tot, arribava á la mida dels altres. Sa blanca barba escombraba á terra i do-nava abric á un infant que tenia entre cames. Adam!

—Hi ha llops encara? preguntá als cassadors.

—No lluny d' aquí 'n sabém deu llo-drigueras. Guaiteu! digué hú ensenyant pit i brassos plens de sanc i alsant en-layre una pell de dos canes encara ca-lenta.

«Aquesta pell pigada...» digué Adam, (Ningú piulava i fins el vent pará). Aquesta pell pigada que m' ensenyas, la conec be prou. Era 'l llop que jeya á la porta de mon palau i prenia de mos dits un mos de pa si ni donava. Aquell dia, saveu, aquell dia, va tornarsem enemig.

Adam! Adam! hont ets, cridava Deu, i las feres seguintme pel rastre fins l' amagatall, ab sos roncs i udols respo-nien: aquí 'l teniu amagat, Senyor.

La veu d' Adam pausada i clara s' ana-va tornant tremolosa.

«Adoreulo, al Senyor, Ell es el Savi, Ell es el Just. Sento fret com bufa 'l vent. Ya no m'ha volgut mes creure ni 'l vent, ni 'ls nuvols, ni la neu, ni 'ls llamps, ni la terra, ni mos mateixos fills.»

—Nosaltres som obedients á vos, pare —ells digueren.

—«Ah Caín, Caín... os he parlat ja de Caín? No me 'l trec del cap, crec que cada vella'n faig esment. Caín, que has fet de ton germá Abel! Com el de faç to-rrada i brassos forts, rigada cabellera negra i ulls encesos, boy alt com ton pare i horriblement hermós, encara co-rres per la terra robant ovelles i cre-mant garbes i beben la sanc dels fills de los germans.»

I llensant Adam la mirada de sos ulls blancs mes enllá de les ombres del per-vindre digué ab veu creixent;

«Sento baralles i remors de pedres que

espeteguen. Sento mes enllá brugits que ja no son de pedres, sembla que sonen com musiques feréstegues. Encara mes enllá sento udols secs com els trons de llam. Per tot sanc, estanys de sanc, rius de sanc, mars de sanc. Sento que cri-dan les mares allá d' enllá dels segles. Abel, el meu Abel. Qué fas maleida nis-saga de Caín! Sento la veu de Caín que respon: soc la venjansa de Deu. Adoreu-lo, al Senyor Ell es el Fort.»

Ya heu fet la sembrada pagessos? Qui sap si grillará, qui sap si granará! Si ve la fam, mares no menjéu vostres fills, fills no inenjeu vostres germans.

Aquets fills meus, Senyor, no tenen culpa, jo soc el pecador, vostra ira so-bre mi, Senyor, i vostra justícia sobre mes espalles. Yo soc l' arbre corcat que crida 'l llamp.»

—I Yo... digué gement Eva arrupida als peus d' Adam.

II

La mirada d' Adam s' endolsí i sa veu esdevingué armoniosa i amorosida.

«Eva, ploras? Carn de la meva carn, ploras? Ploras, i sabs que será una dona la que aixafará 'l cap de la serpotá? Plo-ras, i sabs que vindrá 'l Redemptor, fill de nostra carn i nostra sanc? Ah! Seth! Seth! Tú serás benaventurat entre mos fills! Qui os pogués veure, Redemptor nostre Qui pogués guardar vostre son i gronxarvos en sa falda i petonejar vos-tres ulls. Veniu prompte á deslliurarnos. Veniu prompte á desfer les arruges del front de vostre Amo i Senyor. Veniu tot seguit á refer lo que jo he enderrocát, a obrir la porta del cel que jo he tancat. Crec que vostra sanc humitejará mos ossos i ma pols. farà revifalla. Se que tinc de ressucitar i mos ulls veurán al Redemptor. No os veig y os conec, no os tinc y tot o espero, no puc abraçarvos i os estimo. No ploris, Eva, no ploris. Oh culpa be n' ets de negra, mes felie tú que tal Redemptor nos portas. Potser vos també toparéu ab rassa de Caín que udolará per vostra sanc. Potser vos tam-bé sereu un nou Abel. No sabém pas lo lo que 'ns fem. Adorémlo al Senyor; Ell es el Bó.»

Aquí Adam prengué la cara forta, la

mirada del tot humana. S' aixecà i sa testa dominava á tothom i sa veu pene-trava á les ànimes.

«Fills! Cor fort! Dura es la terra, mes son mes durs nostres brassos. El corc ens rosegava i 'ns mata, mes nostre esprit es immortal. Cor fort! Vuit cents anys de treball es no res pel que espera. Pagesos, feu punta als barrots; pastors, apleguéu els anyells; cassadors esmoléu les eynes. Després hora serà de descansar. Demà altre cop á la feyna. Vol Deu que no sia massa trist nostre present, mes el pervindre es nostre. Cor fort!»

S' aixecaren tots i quiscú anà ad els seus rublert de forsa i esperansa.

Mentres tant s' ohian canturies del cel dels angels que ja ensajaven el gloria al Deu de allà dalt i pau als homes de bona voluntat.

Uns quants mils anys al cel passen ben depressa.

Jordi Arnau

SETMANALS

El general Martitegui que ha estat quefe del quarto militar del rey i ministre de la guerra, ha sigut nomenat capitá general de Catalunya. El ministre de la guerra, Luque, li ha promès presentar una lley que mani sigan jutjades per tribunals militars las injurias dirigides al exércit. Com en Moret va dir que representava la preponderancia del poder civil, ara no sab que dir. I no sabém lo que passarà.

El govern d' Espanya ha demanat als governs de Europa que la conferencia del Marroc sia á Madrit i no á Algeciras, mes sembla definitivament rebutjada la proposició.

Han sigut suspesos els nostres confreres *Nova Llevor* de Igualada i *La Gazeta Vigatana* de Vich, que 'ns tenien establert cambi; per altra part n' hem guanyat altres dos: *Nova Llevor* del Vendrell i *La Gazeta Montanyesa* de Vich.

El diumenje al matí á Barcelona un anarquista va atentar contra la vida del popular i estimat Cardenal Cassanyas. L' agressor, ab el ganivet á la mà, fou afortunadament detingut. Esperém sia castigat més que ell, el qui l' ha atiat.

El dilluns, dia de Nadal, se cantà un *Te-Deum* á la Catedral i á la sortida va improvisarse una manifestació á la Plasa Nova als crits de: *Visca el Cardenal Cassanyas!* El Cardenal sortí al balcó i dona la benedicció á la multitud que l' aclamava.

A Austria dimissió del govern per las manifestacions dels socialistas demanant el sufragi universal. A Russia vaga general i revolució també general.

A Italia el Congrés votant contra el *modus vivendi* ab Espanya ha tombat al govern. El rey ha encarregat al mateix Sr. Fortis la formació del nou govern.

J.

NOTICIAS LOCALS

—La depressió barométrica y descéns de temperatura d' aquesta selmana han originat les suaus plujes del dimecres y dijous passats, templant els rigors de l' hivern.

—En la vinent reunió extraordinaria de l' Ajuntament pendrán possessió els concejals el-legits en les últimes eleccions y desseguida se procedirà al nomenament de cárrechs dels que administrarán nostres interessos en el bieni que t'ném á comensar.

—La diada dels Ignoscents ha estat enguany forsa divertida. Pochs compatricis han escapat de les ignocentades de les *autoritats* y *investigadors* y fins els més de sa casa, com els Germans y Monjes, han hagut de rendirlos'hi homenatge. Fem vots per la creixensa, perméttinnos els lectors, y educació de tan típica costúm.

IMP. RAMON GERMANS Y NEBOT.—VENDRELL.